

Posudek oponenta práce

ANDEROVÁ, Michaela. *Sociálně-psychologické aspekty propouštění pracovníků*. Praha, 2013. 116 s., 3 přílohy. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce PhDr. Renata Kocianová, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Diplomantka si vybrala téma vhodně zapadající do odborného zaměření katedry. Za cíl si stanovila „... analyzovat proces propouštění pracovníků v organizacích a identifikovat jeho sociálně-psychologické aspekty a v návaznosti na tyto aspekty definovat konkrétní opatření, kterými lze zmírnit jeho negativní důsledky na všechny zúčastněné subjekty.“ (s. 8) Postup jejího výkladu je přehledný a srozumitelný. Text je poměrně košatě, ale logicky a opodstatněně členěn na jednotlivé kapitoly a jejich části. Přílohy jsou odůvodněné a přinášejí zajímavé doplňující informace. Rozsah textu je co do počtu stran téměř dvojnásobný než předepsaný limit.

Autorka se nejprve zamýšlí nad významem práce pro člověka, dále se zabývá problematikou uvolňování pracovníků z organizace a posléze si všímá vybraných sociálněpsychologických aspektů propouštění pracovníků. Ve čtvrté kapitole nastiňuje možnosti snižování negativních důsledků propouštění a obsahem poslední, páté kapitoly jsou její vlastní případové studie dvou propuštěných zaměstnanců, které šetřila formou polostrukturovaného rozhovoru a následně shrnula podobnosti i difference obou případů, což přineslo k řešenému tématu řadu doplňujících údajů.

K obsahu a struktuře textu mám několik připomínek. Podle mého názoru je text poněkud naddimenzovaný a možná by se vyplatilo uvážit nějakou redukci. Osobně bych asi oželel první kapitolu a zcela určitě část 2.3, která představuje zbytečně podrobného průvodce zákoníkem práce. Obě zmíněné pasáže navíc nejsou uvedeny do zřetelnější souvislosti s ústředním cílem práce. Z hlediska struktury se mi pak zdá nelogické, proč je část 2.4 dělena pouze na jednu podčást. Totéž platí i pro 3.4.2.1, která navíc vypadla z obsahu (text jinak velmi zajímavý a v úvahách o problematice propouštění se dosti vzácně vyskytující). Takto rozsáhlému pojednání by se také hodila lepší a přesnější vnitřní provázanost při odkazování na jednotlivé části, tj. používání též jejich číselných označení (např. na s. 28, 1. věta 2. odst.), a pokud už jsou vzpomenuy jejich názvů, tak přesné (ne jako např. na s. 95, 4. ř. sh., nebo na s. 103, 12. ř. zd.).

2. Odborná úroveň

Formulaci plánovaného cíle práce považuji za smysluplnou a adekvátní a jsem názoru, že autorce se podařilo jej naplnit. Podala poměrně komplexní a členitý, přitom utříděný obraz problematiky propouštění pracovníků včetně jeho psychosociálních dopadů a taktéž opatření, jak zmírňovat negativní dopady tohoto procesu na všechny zúčastněné strany. Ve výsledku vytvořila kvalitní kompilaci relevantních pramenů reflektujících dosavadní stav poznání těchto fenoménů a obohatila ji o řadu vlastních náhledů a reflexí (včetně poznatků z již zmíněných případových studií). V tom bych spatřoval evidentní autorčin přínos.

3. Práce s literaturou

Diplomantka shromáždila nebyvale bohatý seznam užitých literatury představující, pokud jsem dobře počítal, rovných 100 položek tištěných a internetových zdrojů, a to jak českých, tak cizojazyčných. Jsou relevantní a jejich citace mají v podstatě podobu odpovídající platné normě, stejně jako odkazy v textu. Při práci s nimi prokázala dobrou orientaci v odborných pramenech i schopnost s nimi tvůrčím způsobem nakládat. Potud si zaslouží pochvalu.

Mám ale několik drobných poznámek. Úpravu citací ruší výkyvy v řádkování (s. 110–113, s. 115) a taktéž jistá nejednotnost: předně v inverzi jmen dalších autorů, někde je správně jen u prvního jména (např. Harrick, Podrazká), někde u všech (např. Riegel, Grublová), a dále v psaní „a kol.“ či „et al.“ (třeba Veber x Vysokajová). U kvalifikační práce se uvádí, o jakou jde (Růžková). Rozsah s. 18–18 vzbuzuje otazník (Asirvatham). Byť revize v počítači někdy radí jinak (např. Word 7), norma vyžaduje u rozsahů od–do psát pomlčku bez mezer, nikoli spojovník. To se týká i odkazů průběžně v textu. U nich by se navíc nemělo objevit „In“ (s. 72, 1. ř. sh.), ani název publikace (s. 34, 1. ř. nad obr.), naopak zde, zvláště v případě citátu, nesmí chybět číslo strany (s. 75, 10. ř. zd.).

4. Grafické zpracování

Grafická podoba textu je pečlivá a kvalitní, obrázky a tabulky jsou přehledné a informativní, jen u obr. 1 a 2 (s. 34 a 35) založených nejspíš na „barevné výpovědi“ jsem si nebyl jist, co je leden a co březen. Též je text na můj vkus až příliš často členěn různými výčty s grafickými symboly či pořadovými číslovkami a připomíná tak učební pomůcku. Chápu, mnohdy je to užitečné, někdy nezbytné (zvláště pokud jde o citát), ale proč zrovna v případě pouhých tří položek (s. 53, 10.–8. ř. zd.), nebo dokonce jen dvou (s. 57, 3.–1. ř. zd.)? Kapitulu 5 bych naopak více „rozdrobil“ na odstavce (a výpovědi respondentů uvedl kurzivou, což by zlepšilo čtenářovu orientaci).

5. Jazyková úroveň

Práce je napsána srozumitelným, zvládnutým jazykem, s adekvátním výskytem a užíváním odborných pojmů. Vyjadřování a stavba vět (i těch složitějších) nepostrádá logiku, text se dobře čte (pochopitelně největší „švih“ má kapitola 5). Bohužel se do něj vloudila řada nepřesností, což při jeho rozsahu a patrně ne zcela precizní korektuře není nic překvapivého, ovšem jinak pečlivě zpracovanému pojednání to „ubírá body“. Předně bych proškrtal výskyt obrátů „ve své práci“, „v práci“, „ve své diplomové práci“, je jich opravdu hojně. Dále se domnívám, že pravidla umožňují psát „sociálněpsychologický“ bez spojovníku. A při zběžném, nekorektorském čtení lze najít některé konkrétnosti: Proč „rozhovory s několika pracovníky“ (s. 8, 8. ř. zd.), když jsou nakonec dva? Na s. 49, 5. ř. zd., je „bez cílu“ patrně překlep a asi vhodnější výraz by tu byl „bez záměru“. Počáteční uvozovky náhle nahoře mě mátl (s. 58, 2. odst.). Na s. 61 v posl. odst. třeba zrušit u pomlčky mezery, před znakem % je naopak udělat (jinde v textu je to správně). Na s. 69, 14. ř. zd., se trochu nešikovně objeví 2x „z velké míry“, na s. 84, 2. ř. zd., zase 2x „díky“. Na s. 73, 2. ř. sh., je překlep, na s. 98, 6. a 3. ř. zd., a na s. 103, 13. ř. zd., neshoda podmětu s přísudkem. Na s. 107, 6. ř. zd., vypadla předložka.

6. Podněty k rozpravě

Diplomantka se na dvou místech (s. 104, 7. ř. zd., a s. 107, 2.–4. ř. sh.) zmiňuje o záměru či potřebě realizace empirického šetření. Mohla by alespoň rámcově naznačit jeho žádoucí základní parametry (design, velikost souboru, způsob sběru dat apod.)?

7. Závěrečné hodnocení práce

Jsem názoru, že odevzdaná práce splnila stanovený cíl a i v dalších parametrech vyhovuje požadavkům na druh těchto prací kladeným, takže ji **doporučuji k obhajobě**. Řada drobných výše zmíněných výhrad a připomínek mě vede k tomu, že se přikláním ke klasifikaci **velmi dobře**.

Praha 10.09.2013

PhDr. Jiří Reichel, Ph.D.